TE ZEGELEN

N°. 64. 1854.

BREDASCHE COURANT

DONDERDAG 10 AUGUSTUS.

NOORD-BRABANT 1½ C.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 7den Augustus.

Volgens een heden morgen van Biarritz ontvangen schrijven, zou de Keizer de uitnoodiging hebben aangenomen tot bijwoning van het bal en de feesten, welke den 15den dezer ter zijner eere te Bayonne zullen worden gegeven.

— Het legerkamp nabij Boulogne is thans gereed om de troepen te ontvangen; het zou, naar verzekerd wordt, nog in den loop dezer week door alle daartoe aangewezen korpsen bezet worden.

Van wege den minister van oorlog is de uitvoer van paarden uit Frankrijk verboden, met uitzondering alleen van zekere klassen, die voor de dienst des legers onbruikbaar zijn.

— Voor de expeditie naar de Krim wordt te Toulon nog grof belegeringsgeschut ingescheept.

— In het Fransche Regeringsblad leest men het volgende:

»Men spreekt in Duitschland veel over eene onlangs onder den titel van *Pruissen en Rusland* uitgegeven brochure, aan welke men over het algemeen een zeer verheven oorsprong toeschrijft. Deze brochure, welke opmerkelijk is om de juistheid en vastheid der inzigten welke het uitdrukt, eindigt aldus: „Men spreekt van vriendschapsbanden welke den Keizer van Rusland met den Koning van Pruissen verbinden. Zie hier de vriendschapsbetuigingen welke Pruissen van Rusland heeft ontvangen: In 1829 offerde keizer *Nicolaas* Pruissen op aan zijne verbindtenis met koning *Karel X*, en stelde voor, Frankrijk de grenzen van den Rijn te verzekeren, [illegible] bewilligde hem in het Oostersche vraagstuk te schragen. In 1848, toen Pruissen beproefde in Sleeswijk-Holstein de zaak van een Staat van den Bond en de erfelijke regten van een Duitschen Vorst tegen Denemarken te ondersteunen, heeft Rusland het bedreigd zich van zijne oostelijke provincien meester te zullen maken, en heeft gepoogd het door Zweden den oorlog te doen verklaren. In het vraagstuk der Unie heeft Rusland Pruissen bedreigd het den oorlog te zullen aandoen en het de vernederendste voorwaarden voorgeschreven om het te dwingen de stelling te verlaten welke het had ingenomen en voldoening aan Oostenrijk te geven. In Maart 1853 heeft keizer *Nicolaas* keizer *Napoleon* aangezocht, zich ten koste van Pruissen schadeloos te stellen voor de aanwinsten welke Rusland in het Oosten zou mogen doen."

Men zal het belang beseffen van de aanhaling dezer zinsneden door het Regeringsblad.

— Dezer dagen is de proef genomen met eene zwaluwen-post, welke de stoutste verwachting heeft overtroffen. Zes zwaluwen heeft men hier uit hunne nesten genomen en langs den spoorweg naar Weenen in Oostenrijk vervoerd. Daar heeft men hun eene depeche, 1510 woorden bevattende, aangebonden. Kort na 7 ure des morgens gaf men de vogels te Weenen hunne vrijheid en even na 1 ure des namiddags van denzelfden dag waren twee bereids alhier aangekomen; een derde kwam ten 2 ure 20 minuten, en een vierde ten 4 ure; de twee anderen zijn niet teruggekeerd.

— Nadat de generaal *Espartero* in den morgen van den 29sten ll. zijn intogt te Madrid had gehouden, kwam de generaal *O'Donnell* in den avond van dien zelfden dag in de Spaansche hoofdstad, wat aanleiding gaf tot eene herhaling derzelfde [illegible] van des morgens. Ook de generaal *O'Donnell* nam zijn intrek in het hotel van den heer *Matheu* en door *Espartero* werd hij op de hartelijkste wijze ontvangen, terwijl vele aanzienlijken van Madrid, hem terstond bezoeken bragten om hem hunne gelukwenschen te brengen. *Espartero* heeft des morgens van den 30sten, na den generaal *O'Donnell* aan de Koningin te hebben voorgesteld, den eed in handen van H. M. afgelegd.

— In bijzondere berigten uit Madrid onder dagteekening van den 30sten Julij wordt onder anderen het volgende geschreven:

»Men weet reeds dat eene der eerste handelingen van het nieuwe bewind de besnoeijing der door vorige ministerien roekeloos vermeerderde staatsuitgaven zijn zal; te dien einde zal onder andere het getal ambtenaren in verscheiden afdeelingen van het algemeen bestuur verminderd worden.

»Zoodra het nieuwe ministerie definitief tot stand zal gekomen zijn, zullen de barricades, die de straten der hoofdstad nog versperd houden, geslecht worden.

»De Koningin-moeder is nog in het paleis van Koningin *Isabella* verscholen.

»De berigten uit Katalonie zijn niet in allen deele gunstig, in de omstreken van Barcelona, Figueras en Mataro schijnen volkshoopen stroopend en plunderend rond te trekken. Ook hier ter stede zouden de voorstanders van socialistische en communistische begrippen dergelijke ongeregeldheden hebben gepleegd, zoo zij niet door de krachtige hand van den generaal *San Miguel* waren in toom gehouden."

— Volgens berigten uit Konstantinopel van den 27sten Julij, was aldaar de zekere tijding ontvangen van eene belangrijke nederlaag die het Turksche leger in Klein-Azie laatstelijk ondergaan had, ten gevolge waarvan de vesting Kars, de hoofdstad van het Turksche grensgewest van dien naam, door de Russische troepen ingesloten werd gehouden.

Dezelfde berigten melden dat eene divisie der Fransch-Engelsche vloot, troepen aan boord hebbende onder bevel der generaals *Canrobert* en *Brown*, van Baltschick naar de Krim vertrokken was, doch, naar gemeld wordt, met geen ander doel dan om op de kusten van dat schiereiland eene verkenning te doen.

Een telegraphisch berigt, hetwelk den 4den dezer van de Spaansche grenzen afgezonden en in den *Moniteur* van Zaturdag medegedeeld is, luidt aldus: »Madrid is rustig; het verkeer langs de straten wordt er weder van belemmeringen bevrijd. De bureaux van het bestuur der staatsschuld zijn nog niet weder geopend; maar men verzekert dat het gouvernement maatregelen neemt om spoedig aan zijne verpligtingen jegens de schuldeischers des staats te voldoen."

Den 1sten dezer heeft de generaal *Espartero* eenige barikaden in de straten der hoofdstad bezocht, en daarna is op zijn verlangen de wegruiming derzelve aangevangen.

Het aantal personen die in de straatgevechten te Madrid gewond zijn, is te groot opgegeven. Volgens eene opgave die men thans in Madridsche dagbladen vindt, heeft het aantal gekwetsten die in het militaire hospitaal opgenomen zijn, niet meer dan 165 bedragen, waaronder nagenoeg even-veel burgers als militairen, terwijl slechts weinigen daarvan zwaar gewond en nog maar 8 van de gekwetsten gestorven waren.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 6den Augustus.

Volgens een berigt uit Stockholm van den 3den dezer, was aldaar dien dag eene hevige en langdurige kanonnade in de rigting der Alands-eilanden gehoord. Men vermoedde dat er reeds eene landing door de Fransche troepen ondernomen was.

Volgens brieven uit de Oostzee van den 25sten Julij waren de schepen der vereenigde vloot toen bezig aanstalten te maken voor den aanval op Bomarsund, die met hulp der verwacht wordende Fransche troepen zou worden ondernomen. Intusschen werden de Alands-eilanden geblokkeerd gehouden, ten einde te beletten dat de aldaar aanwezige Russische troepen versterking van den vasten wal ontvingen. Uit deze brieven blijkt ook dat de vestingwerken van Bomarsund vrij sterk en nog in den laatsten tijd versterkt geworden waren.

— Uit Hamburg schrijft men van den 6den Augustus.

»Bij het doen van een togt in zee, is eene van Kronstadt vertrokken sloep omgeslagen en de grootvorst *Konstantijn* slechts met moeite en bij de haren uit het water gehaald. De admiraal *Galitzin* en vier matrozen zouden daarbij verdronken zijn.

Twee Engelsche stoombooten zijn, na verschillende gebouwen en anderen Russische kloosters aan de oevers der Witte zee vernield te hebben, in de golf van Oneskaia doorgedrongen.

— Nadat het antwoord der Fransche regering op de Oostenrijksche nota gisteren te Weenen ontvangen was, hebben de Engelsche en Fransche ministers den minister *Buol Schauenstein* officieel aangekondigd dat hunne kabinetten de Russische voorstellen onvoorwaardelijk verwerpen. Prins *Lobanoff* heeft dien dag gewigtige depeches voor prins *Gortschakoff* te Weenen aangebragt en men zeide dat de Russische Ambassadeur toebereidselen tot zijne afreis maakte.

Enkele Duitsche dagbladen blijven daarentegen nog steeds volhouden dat de Westersche Mogendheden wel degelijk in verzoenenden geest vervatte voorstellen gedaan hebben, terwijl diezelfde bladen ontkennen dat Oostenrijk gemeenschappelijke zaak met Frankrijk en Engeland maken wil. Het heeft, zeggen zij, er ten ernstigste tegen geprotesteerd dat de Turken hun leger naar den linker oever des Donau's overbrengen, en wil de Donau-Vorstendommen geheel alleen bezetten, om later de voordeelen dier bezetting te plukken.

— Den 31sten Julij is te Pencum, bij Stettin, waarschijnlijk door het van zelf in brand geraken van een met geoogst graan beladen wagen, een

allerhevigste brand uitgebarsten, door welken de kerk en toren, het raadhuis en tusschen de tachtig en honderd woonhuizen, die zeer ligt gebouwd waren, in de asch zijn gelegd. De meesten der door deze ramp getroffen misten den tijd tot het bergen van hunne draagbare goederen en zijn nu van huisdak beroofd, zoodat zij in het veld gelegerd liggen. De schade, die slechts ten deele door verzekering gedekt is, wordt op een half millioen daalders geschat.

— Een telegraphisch berigt uit Weenen van gisteren meldt dat de vorst *Gortschakoff* met het Russische hoofdkwartier den 3den dezer te Urzitscheny, ten noord-oorsten van Bucharest, halver wege tusschen die stad en de Moldavische grenzen gelegen, verwacht werd.

— Uit Konstantinopel wordt gemeld dat op de Turksche kust van Klein Azie, nabij Sinope, drie Turksche koopvaardijschepen genomen zijn door eene Russische stoomboot, die trots de waakzaamheid der Engelsch-Fransche kruisers, onder eene valsche vlag dat wapenfeit heeft verrigt.

— Volgens berigten uit Konstantinopel van den 26sten Julij, is de vereenigde vloot, met Engelsche en Fransche troepen aan boord, den 21sten van Baldschick naar de Krim vertrokken, met achterlating van een tiental bodems.

Volgens een door de halfofficiele *Oesterreichische Correspondenz* medegedeeld particulier berigt uit Odessa van den 31sten Julij, was de vereenigde vloot op de hoogte van Sebastopol gezien.

ENGELAND.

LONDEN, den 6den Augustus.

Het Lagerhuis heeft in zijne voortgezette zitting van Donderdag de tweede lezing der voornaamste artikelen van het door lord *D. Stuart* ingediend wetsontwerp, tegen de deelneming aan na 29 Maart ll. uitgeschreven Russische geldleening en het verhandelen van obligatien, uit zoodanige leeningen voortspruitende, goedgekeurd, waarna, op verzoek der voorstellers, lord *Palmerston*, namens de Regering, dat ontwerp als het hare heeft overgenomen.

— Koningin *Victoria* zal zelve, waarschijnlijk op den 15den dezer, de zitting des Parlements sluiten.

— De *Times* van jl. zaturdag zegt, eindelijk iets meer dan vermoedens en beschouwingen over de bewegingen der Engelsch-Fransche krijgsmagt in het Oosten te kunnen mededeelen. »Dezer dagen — zoo vervolgt het Londensche blad — en welligt op dezen eigen dag, zal eene uit Engelschen, Franschen en Turken bestaande krijgsmagt, ter gezamenlijke sterkte van tachtig tot honderd duizend man, eenen inval in de Krim doen en zich trachten te vestigen op de hoogten die de reede van Sebastopol beheerschen. Sedert eenigen tijd is men met aanstalten voor deze onderneming bezig geweest; en het bezoek der generaals *Brown* en *Canrobert* op de Circassische kust met 5000 man troepen, waarvan de dagbladen gewagen, strekte in de de daad om zich van een geschikt punt voor eene landing op de kust der Krim te verzekeren.

— De *Globe* van jl. Zaturdag zeg in een hoofdartikel: »Tenzij door onvoorziene hindernisen vertraging veroorzaakt ware, is door eene aanzienlijke krijgsmagt, bestaande uit nagenoeg 100,000 man Engelsche en Fransche troepen, onder het opperbevel van den maarschalk de *Saint Arnaud* thans reeds eene landing op de hoogten boven Sebastopol beproefd. Terwijl deze uiterst gevaarlijke onderneming in de Zwarte zee aanvangt, zullen wij waarschijnlijk eerstdaags gewigtig nieuws uit de Oostzee vernemen. De onlangs te Calais ingescheepte expeditie is met verzegelde orders vertrokken, maar er is alle reden om te gelooven dat zij bestemd is om met de vloten de vesting Sweaborg aan te tasten.

»Indien wij over eenige weken in het bezit van Sweaborg en Sebastopol zijn, zullen wij kunnen bogen op wapenfeiten zonder weerga in de geschiedenis. In allen gevalle zullen wij niet ophouden Sebastopol te bestoken tot dat wij de vesting ingenomen of hare bezetting door uithongering tot overgave genoodzaakt zullen hebben. De uitvoering mag veel tijd vorderen, maar het besluit staat vast om Buslands overwigt in de Zwarte zee te vernietigen; en wij zullen vloot op vloot en leger op leger uitzenden tot dat dit besluit zal uitgevoerd zijn."

— Volgens eenen brief uit de Oostzee, die door den Londenschen *Morning Herald* wordt medegedeeld, zal Bomarsund niet beschoten, maar op zoodanige wijze vermeesterd worden, dat de vesting zoo min mogelijk schade lijde en terstond door Fransche en Engelsche troepen kunne worden bezet.

Deze brief zegt, dat de operatien tegen Bomarsund den 4den Augustus zouden aanvangen.

Volgens een telegraphisch berigt uit Dantzig is de generaal *Baraguey d'Hilliers* den 1sten dezer, met het eerste gedeelte der Fransche expeditie bij de Alands-eilanden aangekomen.

— Gedurende de laatste drie maanden hebben 116,861 personen de Britsche havens als landverhuizers verlaten, en wel meestendeels Schotten en Ieren. Daarvan hebben zich 67,668 naar de Vereenigde Staten, 26,600 naar de Engelsche volkplantingen in Noord-Amerika, 21,998 naar Australië en 595 naar andere Landen begeven.

— Ten einde Londen van de rookwolken te bevrijden waarin het door de tallooze fabrieken en werkplaatsen bestendig gehuld wordt, heeft het Parlement ten vorigen jare op voorstel des Gouvernements bepaald dat in die fabrieken en werkplaatsen de rook niet langer uitgelaten maar verteerd moest worden. Niettegenstaande vele bezwaren van de zijde der belanghebbenden, is die wet met den 1sten dezer in werking gekomen, doch het is aanvankelijk bevonden dat vele rookverterende ovens wel den rook grootendeels wegnemen maar ook een te groot deel van de hitte laten verloren gaan.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 9den Augustus.

Het groot boogschuttersfeest eergisteren alhier gehouden, is in de beste orde en ten algemeenen genoegen afgeloopen. Reeds zondag had de stad een feestelijk aanzien gekregen, daar allerwege de vaderlandsche vlag uit de woningen werd uitgestoken en men eene gestadig toenemende drukte opmerkte, zoo door de aankomende schuttergezelschappen, als door het getal vreemdelingen, herwaarts gekomen om het feest bij te wonen. Het Valkenberg wemelde den geheelen dag door van de menigte bezoekers. Deze aangename wandelplaats was zoowel uit- als inwendig fraai versierd; aan den ingang prijkte een sierlijke eereboog; in den vijver was eene vrije ruimte daargesteld om de muzijkkorpsen op te nemen; overal zag men tusschen het groen vlaggen en wimpels, en een aantal gelegenheden om te rusten en zich te verfrisschen; inzonderheid muntte het societeitsgebouw uit door fraaije versiering en drapering; men zag er onder anderen de wapens van het rijk, der stad en van de onderscheiden provinciën des rijks.

Omstreeks ten vijf ure des namiddags kondigde het gebulder van 't geschut, het luiden der klokken en het spelen van het carillon de opening van het feest aan; de onderscheiden boogschutterijen en harmonien dezer stad begaven zich naar het *Hof van Holland*, om de aankomende gezelschappen plegtig te ontvangen, waar nu de eerewijn aangeboden werd en de loting voor de volgorde in het schijfschieten plaats had. Ten zeven ure had de uitreiking, aan ieder lid der opgekomen schutterijen, van een zilveren gedenkteeken plaats, voorstellende het stads wapen, waarboven eene guirlande, met de woorden «*Concours* 1854", en onderaan twee gekruiste pijlen met boog, bevestigd op een rood en hangende aan een wit zijden lint. Uit de opname bleek dat 70 handboogschutterijen met acht harmonien vereenigd waren, een getal van omtrent 800 leden uitmakende. Na de plegtige uitreiking, onder gepaste toespraak van den President der Commissie, den heer Mr. *Ch. van Dam*, deed de muzijk zich bij afwisseling hooren, en bleef men in gepaste vriendschap en vrolijkheid nog lang bijeen, terwijl anderen zich naar het groote bal in het *Gouden Kruis* begaven

Maandag morgen werd de feestdag weder door kanonschoten, klokkenspel enz. aangekondigd; nog digter bijeen wapperde nu de vaderlandsche vlag uit de woningen, nog talrijker was de menigte in de straten. Op het bestemde uur had de feestelijke optogt, naar de orde van het door ons medegedeelde programma plaats; zij trok onder den toevloed eener ontzaggelijke menigte de aangewezen straten door, en bereikte omstreeds ten ruim tien ure het Valkenberg. De stoet, die in goede orde den weg aflegde, had iets zeer schilderachtigs, door het verschillend kostuum der boogschutters, door de menigvuldige vaandels, met hunne onderscheiden zinnebeelden en leuzen, en de talrijke blijken van behaalde overwinningen in het boogschieten, op de borst of aan het vaandel gehecht; vooral prachtig was de met zes paarden bespannen statiewagen, die met het Rijks- en Stedelijk wapen en der verschillende provincien prijkte, en waarop de Koninklijke eereprijzen waren, te midden van een aantal sierlijk gekleedde meisjes. Zoodra de stoet in het Valkenberg gekomen was, werd onmiddellijk met den wedstrijd een aanvang gemaakt, waartoe, aangezien het groot getal schutters, verscheiden doelen in de lange hooge laan aan de walzijde waren opgerigt. De strijd duurde den geheelen dag door, afgewisseld door eereschoten en de muzijk der verschillende harmonien. Eerst des avonds vrij laat was het pleit beslist, werd de uitslag opgemaakt en bekend gemaakt, waaruit bleek dat:

De *eerste prijs* was behaald met 248 punten door het schuttersgezelschap *Ons genoegen* te Etten.

De *tweede prijs* werd behaald met 237 punten door het gezelschap *St. Sebastiaan*, gevestigd te Beek.

De *derde* of *rozenprijs* werd behaald door het gezelschap de *Vriendschap* van Stratum, welke 11 rozen heeft geschoten.

De *vierde prijs*, een persoonlijk eereteeken, werd behaald door den schutter *J. B. Vermetten*, lid van het schuttersgezelschap *de Bataviëren*, gevestigd te Rotterdam, welke in 20 schoten 70 punten heeft geschoten.

Reeds in ons vorig nommer hebben wij, in een artikel uit den *Nieuwen Noord-Brabander* overgenomen, met lof melding gemaakt van de keurige wijs waarop de eerste prijs door den heer *Huijbchter*, van 's Bosch vervaardigd werd; dezelfde lof komt toe aan de heeren *C. van Gemert*, *H. Hombergen* en *H. de Leeuw*, vervaardigers van verschillende andere prijzen, alsmede aan den vervaardiger van het eereteeken, den heer *P. H Meijnders*, en den heer *W. J. van Gastel*, die de medailles voor de leden der Muzijkgezelschappen heeft gemaakt.

Des avonds was het Valkenberg fraai verlicht en verlustigde zich de talrijke menigte, 't zij door de dreven wandelende of bij de tenten gezeten, onder het afwisselend spelen der muzijk, tot het tijd werd om zich naar de luisterrijke bals in het *Hof van Holland* of het *Gouden Kruis* te begeven, die tot laat in den nacht voortduurden, en waarmede dit voor allen die het bijwoonden, aangenaam en luisterrijk schuttersfeest besloten werd.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van ll. zaterdag zijn voortgezet de beraadslagingen over art. 113 van het wets-ontwerp tot vaststelling van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch Indie, handelende over de regeling van het toezigt der Regering op de drukpers, waarop door de heeren *Thorbecke* en *Mackay* amendementen waren voorgesteld.

Na langdurige discussie is het artikel, aldus gewijzigd aangenomen.

«Het toezigt der Regering op de drukpers wordt bij algemeene verordening geregeld; in overeenstemming met het beginsel dat het door de drukpers openbaren van gedachten of gevoelens en het toelaten van elders dan in Nederland gedrukte stukken geene andere belemmering mogen ondervinden dan tot verzekering der openbare orde gevorderd wordt.

»In Nederland gedrukte stukken worden onbelemmerd toegelaten, behoudens ieders verantwoordelijkheid, volgens regels bij algemeene verordening te stellen.»

De art. 114—117 zijn onveranderd goedgekeurd.

Het onderwerp behandeld in de art. 118 en 119 betrekking hebbende op de in Nederlandsch Indie aanwezige slaven, heeft aanleiding tot langdurige beraadslaging gegeven.

De heeren *van Hoëvell* en *van Heiden Reinestein* hebben voorgesteld de beide artikelen door een nieuw te doen vooraf gaan. Volgens het voorstel van den eerste moest dat nieuwe artikel luiden:

»De kinderen, uit slavinnen geboren na de afkondiging dezer wet, zijn vrij. De thans aanwezige slaven zijn vrij; zij treden in het genot dier vrijheid van het oogenblik waarop de schadeloosstelling, aan de eigenaren, krachtens algemeene verordening toe te kennen, wordt toegewezen.»

De tweede wenschte dat nieuwe artikel aldus ingerigt te zien: «De slaven worden vrij verklaard: kinderen, uit slavinnen geboren, na de afkondiging dezer wet, terstond; ten opzigte der overige slaven, wordt de tijd wanneer en de wijze en voorwaarden waarop, bij algemeene verordening bepaald en geregeld.»

De discussien daarover konden niet ten einde worden gebragt, maar werden tot maandag verdaagd.

— In de zitting van Maandag stelde ook de heer *Rochussen* voor, om een nieuw artikel betrekkelijk de vrijstelling der slaven in te lasschen, van dezen inhoud:

»Uiterlijk op den 1sten Januarij 1865 is de slavernij in geheel Nederlandsch Indie afgeschaft.

»De maatregelen tot voorbereiding en geleidende trapsgewijze uitvoering van die afschaffing, zoo mede de vergoedingen welke daarvan het gevolg kunnen zijn, worden bij algemeene verordening vastgesteld.

»In het verslag bedoeld bij het eerste lid van art. 60 der Grondwet wordt jaarlijks opgave gedaan van het verrigte naar aanleiding van dit artikel."

De heer *Gevers van Endegeest* droeg een vierde amendement voor, daartoe strekkende om den aanvang van het voorgestelde artikel van den heer *Rochussen* aldus te lezen:

»Uiterlijk op den eersten Januarij 1860 is de slavernij in geheel Nederlandsch Indie afgeschaft" enz., en het andere te behouden.

De heer *Mackay* wilde achter het amendement van den heer *van Hoëvell* gevoegd hebben de woorden: «uiterlijk binnen den tijd van vijf jaren na het in werking treden dezer wet.»

Een aantal leden voerden over die onderscheidene amendementen het woord.

Verworpen werden: 1. het sub-amendement van den heer *Mackay* op de wijziging van den heer *van Hoëvell*, met 31 tegen 24 stemmen; 2. het amendement van dezen laatste met 28 tegen 27 stemmen, en 3. het amendement van den heer *van Heiden Reinestein*, met 34 tegen 21 stemmen.

Daarentegen werd het amendement van den heer *Gevers van Endegeest* met 43 tegen 12 stemmen aangenomen, tengevolge waarvan dat van den heer *Rochussen* als vervallen werd beschouwd.

Op art. 118 van het wets-ontwerp luidende:

»De slavenhandel en de invoer van slaven blijven verboden.

»De als slaven van elders aangevoerde personen zijn vrij, zoodra zij zich op het grondgebied van Nederlandsch Indie bevinden," — werden twee amendementen voorgesteld.

Het eerste van den heer *van Bosse*, dienende om in plaats van de eerste alinea te lezen: »De koop en verkoop, en de invoer van slaven zijn verboden, enz. dat met 35 tegen 19 stemmen werd verworpen.

Het tweede van den heer *van Heiden Reinestein* die diezelfde alinea aldus wilde doen luiden: »De slavenhandel, de invoer en de openbare verkoop van slaven zijn verboden", dat met algemeene (54) stemmen aangenomen werd, waarna het aldus gewijzigd artikel zonder hoofdelijke stemming werd goedgekeurd.

Art. 119 gaf geen aanleiding tot discussie; art. 120 betrekkelijk het afschaffen van het pandelingschap op Java en Madura werd met eene kleine wijziging aangenomen.

— In de zitting der Tweede Kamer van gisteren is de voorzitter teruggekomen op een maandag, na de discussie over het Indisch reglement, door de commissie uitgebragt rapport, op een adres van de sijnode der afgescheidenen. De commissie had voorgesteld daaromtrent tot de orde van den dag over te gaan, waarop de heer *Mackay* het woord had gevraagd, maar wegens het ongenoegzaam getal leden had er geene beslissing kunnen genomen worden, waarom de voorzitter nu voorstelt de deliberatie daarover voort te zetten. De heer *Mackay* merkt op dat dit adres klagte betreft over wetschennis, en van daar dat hij eene nederlegging ter griffie zou wenschen. — De heer *van Deinse* geeft kortelijk den inhoud op van het adres dat aan Z. M. is ingediend en bij afschrift aan deze Kamer is gezonden met verzoek om ondersteuning. Het adres heft klagten aan dat op zondag de handel, scheepvaart, de spoorwegen en de posterijen niet stil staan, dat die dag gebruikt wordt tot allerlei vermakelijkheden enz. Overigens komt het adres op tegen het toenemend vloeken en de Synode verzoekt tegen dat alles voorziening bij den Koning en bij de inzending van het afschrift aan de Kamer, dat deze haren invloed bij Z. M. zal aanwenden tot ondersteuning van het verzoek. De commissie meende dat in dit adres godsdienstige bezwaren worden ontwikkeld, en dat het buiten de roeping der Kamer ligt om nopens dergelijke verzoeken eenig initiatief te nemen. De heer *Mackay* antwoordt dat het nu blijkt dat de bezwaren betreffen de uitvoering eener bestaande wet. Met 26 tegen 15 stemmen wordt tot het nederleggen ter griffie besloten, met afstemming der conclusie van de commissie.

Daarna worden de beraadslagingen voortgezet en ten einde gebragt over het Indisch Regerings-reglement, waarbij enkele artikelen nog eenige wijziging ondergaan.

Alsnu wordt het geheele ontwerp in stemming gebragt en aangenomen met 38 tegen 19 stemmen. Tegen: de heeren *van Lynden*, *Mackay*, *de Man*, *van Hoëvell*, *Hugenholtz*, *Groen*, *van Eck*, *van der Veen*, *Sloet*. *Thorbecke*, *Dommer*, *Meeussen*, *Jespers*, *Elout*, *Westerhoff*, *Reinders*, *ten Cate*, *van Bosse* en *Zijlker*.

Na korte woordenwisseling wordt daarop bepaald heden ochtend ten elf ure de beraadslagingen aan te vangen over het wetsontwerp tot wijziging van het tarief. Verder wordt nog besloten in deze Zitting nog te behandelen het ontwerp nopens het stoomgemaal op den IJssel.

De zitting wordt daarna gesloten.

— De Minister van Finantien heeft door middel der *Staats-Courant* doen bekend maken dat het tijdstip der expeditie van de brievenmalen bestemd naar *Indie* langs den weg van Marseille, voor het vervolg telkens een dag later is gesteld, dan tot dusverre het geval was; zoodat de verzending van brieven uit Amsterdam, 's Gravenhage, Rotterdam enz. voortaan nog kan geschieden tot en met den 8sten en 24sten van elke maand, en uit andere plaatsen in evenredigheid. In verband met het vorenstaande verspringt ook telkens met een dag het tijdstip waarop de heffing van het verhoogde port voor de gedrukte stukken, over Marseille te verzenden, een aanvang neemt. De vroeger bepaalde dagen voor de verzending over Southampton en over Triest, ondergaan geene verandering.

— Het *Handelsblad* zegt uit 's Gravenhage vernomen te hebben, dat de bekende Amerikaansche scheepsgezagvoerder *Gibson*, die een paar jaren geleden op Sumatra zich in betrekking had gesteld met den Sultan van Jambi en uit wiens onderschepte briefwisseling gebleken was, dat hij pogingen had aangewend om het volk tegen de Nederlandsche Regering op te ruijen en deswege door het hooge geregtshof in Indië tot 12jarige gevangenisstraf was veroordeeld, doch later had weten te ontsnappen, zich thans in de residentie bevindt en, door de Amerikaansche Regering ondersteund, gekomen is om zijne aanspraken op schadeloosstelling bij de Nederlandsche Regering te doen gelden.

De *Haarlemsche Courant* zegt dienaangaande: Naar men verneemt, is wel door de Britsche Regering de uitlevering verlangd van het schip *de Jonge Albert*, hetwelk, door een Engelschen kruiser aangehouden, zonder eene Engelsche haven aan te doen, met Engelsche bemanning in Nederland is aangekomen, en wordt deswege onderhandeld, maar is het gerucht, als of dit aanzoek door Frankrijk zou worden ondersteund, en de komst van den Nederlandschen gezant aan het Fransche Hof herwaarts daarmede in verband zou staan, alsmede dat omtrent deze aangelegenheid verschil van meening in den Raad der Ministers zou heerschen, ongegrond.

— Volgens de *Stoompost* zou bepaaldelijk besloten zijn tot den aanleg van een spoorweg van Maastricht, over 's Bosch, naar Breda, en verder naar Middelburg, en reeds voor het einde van 1855 in werking moeten zijn. — Insgelijks schijnt er goed vooruitzigt te bestaan op het besproken kanaal van Wessem, in Limburg, naar de Schelde, welk ontwerp in de verschillende gemeenten van Noordbrabant veel bijval vindt.

— Sedert eenige dagen merkt men te 's Hertogenbosch bij het militaire wezen veel bedrijvigheid op; de artillerie is druk bezig de forten en schansen te wapenen; onophoudelijk wordt er zwaar vesting-geschut uit de magazijnen gehaald en derwaarts gevoerd; het fort St. Andries en dat van Crevecoeur, de schansen van de Blaauwe Sluis en die te Orthen met de daarop zijnde verdedigbare torens, worden gewapend, zijnde de drie eerste langs de rivier de Maas gelegen, terwijl de laatste op een klein uur afstands van die rivier ligt. Eergisteren werd een schip met geschut en oorlogs-materieel geladen, bestemd voor de schans te Gewande aan de Blaauwe Sluis.

— Het is den luitenant *Roger* te 's Hertogenbosch gelukt drie verschillende verwarmingstoestellen te ontwerpen, welke geheel in de ongelegenheden der tot hiertoe gebezigde kagchels of haarden voorzien, tot welke onderanderen behoort dat bij het gebruik daarvan de meeste warmte dadelijk met den rook den schoorsteen uittrekt en alzoo nutteloos verloren gaat. De door hem ontworpene paren aan een aangenaam gebruik de eigenschappen van in prijs binnen ieders bereik te zijn en eene aanmerkelijke bezuiniging in de tot verwarming benoodigde brandstoffen op te leveren.

— Gedurende de maand Julij zijn over den Hollandschen spoorweg vervoerd 119,110 reizigers, en is de opbrengst geweest *f* 129,927.38½. Over den Rhijnspoorweg zijn in die maand vervoerd 60,383 reizigers; de opbrengst was *f* 95,570.02½.

— Ll. Zaturdag nacht zijn drie gevangenen, die wegens verschillende diefstallen reeds ten crimineele verwezen en vroeger ook meermalen zelfs tot tuchthuisstraf veroordeeld waren, uit het huis van arrest te Roermond ontvlugt. Ter gelegenheid der morgenronde van den cipier heeft men hunne ontvlugting eerst bemerkt.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM den 7. Augustus.

TARWE Poolsche *f* 3 à *f* 5 hooger; roode bij gerijven *f* 10 hooger verkocht: 126; 128, 130 ℔ O. witbonte Poolsche *f* 425, 450, 462; 127, 129 ℔ O. b. dito *f* 425, *f* 435; 125, 127 ℔ N. dito *f* 405, 415; 130, 132 ℔ O. Rostocker *f* 430, *f* 440.

ROGGE met goede handel *f* 5 hooger; verkocht: 125 ℔ Norder *f* 300; 126 ℔ Pommer *f* 285; 122 ℔ O. Amerik. *f* 283; 125 ℔ Deensche *f* 275; 120 ℔ Odessa *f* 262; 118, 119 ℔ N. Arch. *f* 260, 265; 116 ℔ jar. dito *f* 260; 115 ℔ Gedr. *f* 257.

GERST, HAVER en **BOONEN** zonder handel.

BOEKWEIT als voren: 116, 118, 120 ℔ Holstein *f* 185, *f* 190, *f* 200.

KOOLZAAD, ½ P. vl. hooger; Nieuw Holsteinsch 65 P. vl.; dito Noordhollandsch 61 à 63 P. vl.; op 9 vat. Olie te leveren in Aug. eerstk. 66 P. vl.; in Oct. en Nov. eerstk. 66½ P. vl.; in April eerstk. 67 P. vl.

LIJNZAAD een doen: 109, 110 ℔ Petersburger *f* 350.

RAAPOLIE hooger betaald; op 6/w. *f* 39; Vlieg. *f* 37¾ à 38; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. eerstk. *f* 37¾; 1 Mei *f* 38.

LIJNOLIE iets vaster; op 6/w. *f* 38½; Vlieg. *f* 37¼ à 37½; 1 Sept. en Oct. eerstk. *f* 37½; 1 Nov. en Dec. eerstk. *f* 37¼ à 37½.

HENNEPOLIE, op 6/w. *f* 41½; Vlieg. *f* 40½.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 78 à *f* 84. **LIJNKOEKEN**, per 104 st. *f* 11½ à *f* 14.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 8 AUGUSTUS 1854.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 14,70	tot *f* 15,00.
Het dito dito Rogge Oude	» » 11,25	» » 11,35.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» » 8,90	» » [illegible],00.
Het dito dito Boekweit Oude	» » 0,00	» » 0,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	» » 0,00	» » 0,00.
Een dito pond Boter		» 0,76.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)		*f* 2,70.
Het 1000 Eiken Telhout		» 3,00.
Het 1000 Doof Hout		» 2,00.
De kar Spaanders		» 2,90.
De » Struiken		» 3,00.
De 100 Mutsaarden		» 3,30.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (8 *Augustus*) was de fondsnotering Ned. $2^1/_2$ pCt. $59^1/_2$, 60, $59^{15}/_{16}$; 3 pCt. $71^3/_4$; 4 pCt. 90, $-^1/_4$, 90; Rusland 5 pCt. $101^1/_2$; Id. 1828—29 $100^3/_4$; Spanje onbep. st. 1 pCt. $19^1/_4$, $^5/_{16}$, $^1/_4$; 3 pCt. Binnenl. 35, $^3/_{16}$, $^1/_{16}$; Amort. Sch. $4^1/_{16}$; Bewijzen van Coupons $5^1/_4$, $^3/_8$, $^1/_4$; Oostenr. Metall. 5 pCt. $64^3/_4$, 65, $64^3/_8$; Nieuwe 5 pCt. $76^3/_4$; $2^1/_2$ pCt. $32^7/_8$, 33; Recepissen 1854 76, $^5/_8$, 76; Portugezen 3 pCt. $36^{15}/_{16}$, 37, $36^{15}/_{16}$; Venezuela $23^7/_8$; Mexiko $23^7/_8$, 24, $23^7/_8$.

Advertentiën.

224e STAATS-LOTERIJ.

Voor de 224e STAATS-LOTERIJ, waarvan de Trekking op *Maandag den 14 Augustus* 1854 aanvangt, zijn te bekomen HEELE en GEDEELTEN van LOTEN, volgens het plan, bij de Wed. F. B. HOLLINGERUS PIJPERS, gekwalificeerde Collectrice te *Breda*.

COCOS-ZEEP. **DEZE ZEEP** schuimt sterk, reinigt oogenblikkelijk, is bevorderlijk voor de gezondheid, heelt schrampen en schavingen zeer spoedig, zuivert en ontneemt alle scherpte aan de huid, maakt haar zacht en blank en geeft haar een jeugdig frisschen tint. Men koopt een groot stuk voor 15 c.

Zij is ook verkieslijk boven andere Zeepen voor het Wasschen van gekleurde Goederen en Zijden en Wollen Stoffen, daar zij, van eene zuiverder en minder scherpe loog bereid, de kleuren minder aandoet en de Wol niet hard maakt.

De goede Echte Soort, die in onderstaande **DÉPOTS** te verkrijgen is, heeft den Naam H. KERCKHOFF, zoowel op de Zeep als op het Etiquet. Zij onderscheidt zich bovendien van de nagemaakte soorten door hare kleur, die wit en doorschijnend is, door droogte en hardheid in het aanvoelen. De nagemaakte is smerig in het aanvoelen even als eene vetkaars en heeft ook ongeveer die kleur.

Amsterdam, Verkoophuis.	Helmond, A. H. Martin.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.	's Hertogenbosch, J. v. Duuren.
» C. H. Veraart.	» F. L. Welsch.
Boxmeer, G. Muller.	Rozendaal, M. D. v. Leeuwen.
Breda, A. Apol.	Tholen, T. J. Maas.
» Wede. Wiercx Folla.	Tilburg, C. H. Domhoff.
» C. Kannemans v. Dashorst.	Waalwijk, F. v. d. Klokken.
Eindhoven, H. Gruijthuijzen Rz.	

En in de bekende Dépôts van de andere Steden.

, Bij J. HERMANS, Boekhandelaar te *Breda*, is van de pers gekomen:

1°. **BEGINSELEN DER CIJFERKUNST** door *H. STROOTMAN*, 1e en 2e deel, met de Antwoorden, nagezien en verbeterd door J. STROOTMAN, Rijks Ingenieur van den Waterstaat.

2°. Vraagstukken en Oefeningen ter toepassing van het geleerde in de beginselen der **GONIOMETRIE** en **TRIGONOMETRIE**, met de Antwoorden, derde verbeterde druk door H. STROOTMAN, nagezien door J. STROOTMAN, Rijks Ingenieur van den Waterstaat.

, De Boekhandelaars BROESE COMP., te *Breda*, geven heden uit:

I. *J. C. J. KEMPEES*, **BEGINSELEN DER CIJFERKUNST**, benevens Vraagstukken en Oefeningen ter toepassing van het geleerde, 1e Stukje . . . . *f* 0,90.

Bij hen is mede uitgegeven van denzelfden Schrijver:

II. Beginselen der Goniometrie en regtlijnige Trigonometrie, benevens Vraagstukken en Oefeningen ter toepassing. Met in den tekst gedrukte houtsneefiguren . . *f* 0,75.

Dit werkje bevat alles wat aangaande dit onderwerp, ingevolge de bestaande voorschriften bij het Officiers examen van de Onderofficiers der Infanterie en Kavallerie gevorderd wordt.

III. Beginselen der Stelkunst, 1e Stukje, 3e druk . . *f* 0,90.

IV. idem idem 2e » 2e » . . » 0,90.

V. Vraagstukken en Oefeningen ter toepassing van het geleerde in de beide stukjes van de Beginselen der Stelkunst. 2 stukjes . . . . *f* 0,50.

VI. Beginselen der Meetkunst, benevens Vraagstukken en Oefeningen ter toepassing. Met 134 in den tekst geplaatste houtsneefiguren . . . . . *f* 1,25.

MAATSCHAPPIJ DER SPOORWEGEN TUSSCHEN ANTWERPEN EN ROTTERDAM.

VERVOER TUSSCHEN **ANTWERPEN** en **BREDA**, over **ROOSENDAAL** en **ETTEN**, in correspondentie met **DORDRECHT**, **ROTTERDAM**, **DELFT**, **'s GRAVENHAGE**, **LEIDEN**, **HAARLEM**, **AMSTERDAM**, **UTRECHT**, **'s HERTOGENBOSCH**, enz. enz.

Wijziging der vertrekuren, aanv. 10 Augustus 1854.

De afstand tusschen *Brussel* en *Breda* wordt in 3 u. 45 m., die tusschen *Antwerpen* en *Breda* in 2 u. 30 m. afgelegd.

	(1) 's morg.	(2) 's morg.	(3) 's av.
Vertrek van Breda (per wagendienst).	4.00	11.30	5.30
» » Etten	5.25	12.55	7.00
Aankomst te Roosendaal	5.40	1.10	7.15
Vertrek van Roosendaal	5.50	1.20	7.25
Aankomst te Esschen	6.00	1.30	7.35
Vertrek van Esschen	6.20	1.50	7.55
» » Calmpthout	6.30	2.00	8.05
» » Capellen	6.45	2.15	8.20
» » Eeckeren.	6.50	2.20	8.25
Aankomst te Antwerpen	7.00	2.30	8.35
	(4) 's morg.	(5) 's morg.	(6) 's av.
Vertrek van Antwerpen	7.30	9.45	6.00
» » Eeckeren	7.40	10.00	6.15
» » Capellen	7.45	10.05	6.20
» » Calmpthout	7.55	10.20	6.35
Aankomst te Esschen	8.05	10.30	6.45
Vertrek van Esschen	8.10	10.40	6.50
Aankomst te Roosendaal	8.20	10.50	7.05
Vertrek van Roosendaal	8.35	11.10	7.25
» » Etten (per wagendienst).	8.50	11.25	7.40
Aankomst te Breda	10.00	12.55	9.10

De trein (1) staat in verband met dien, van *Antwerpen* vertrekkende ten 7 u. 15 m., naar *Mechelen* en verder naar *Gend*, *Ryssel*, *Brussel*, *de zuidelijke spoorweglijn*, *Luik*, *Aken* en *Keulen*.

De trein (2) staat te *Antwerpen* in verband met den sneltrein (express-train) ten 2 u. 50 m. — en met den gewonen trein ten 4 u. 30 m. vertrekkende van *Gend*, *Ostende*, *Ryssel*, *Brussel*, *Luik*, *Aken*, *Keulen*, *Mons*, *Valenciennes*, *Parijs* en geheel *Frankrijk*.

Met den trein (3) kunnen de reizigers vertrekken, die te *Breda* zijn aangekomen: ten 2 u. 30 m. van *'s Bosch* en *Tilburg*, — ten 4 u. 30 m. van *Amsterdam* en *Utrecht* en op hetzelfde uur van *Haarlem*, *Leiden*, *'s Gravenhage*, *Delft* en *Rotterdam* uit de rigting van den Hollandschen spoorweg.

De genoemde trein (3) staat overigens in verband met den spoortrein, die ten 9 ure 's avonds van *Antwerpen* vertrekt naar *Brussel*, *Gend*, *Tirlemont*, *Luik* en *Keulen*.

De trein (4) vertrekt van *Antwerpen* na aankomst van den 1sten trein uit *Brussel*. Te *Breda* ten 10 ure aangekomen, heeft men dadelijk gelegenheid om voort te reizen naar *Utrecht* en naar *Amsterdam*, *Gelderland* en *Duitschland* met den *Rijn-spoorweg*.

De trein (5) vertrekt van *Antwerpen* na de aankomst van den sneltrein (express-train) van 8 u. 30 m. uit *Brussel*. Van *Breda* kan men voortreizen: 's nam. ten 2 ure naar *Rotterdam*, *'s Gravenhage*, *Leiden*, *Delft*, *Haarlem* en *Amsterdam*, en ten 4 ure naar *Tilburg* en *'s Bosch*.

De trein (6) vertrekt van *Antwerpen* na de aankomst van den spoortrein van 4 u. 30 m. uit *Brussel*. Te *Breda* is er 's morg. ten 5 ure gelegenheid om de reis voort te zetten.

NB. *De treinen uit* Antwerpen *van 's morg. 9 u. 45 m. en van 's avonds 6 u., en uit* Breda *van 's morg. 4 u. en 's avonds 5 u. 30 m., zullen halte maken te* Merxem *en aan den straatweg van* Oudenbosch (Seppe).

Alle uit Antwerpen *vertrekkende spoortreinen staan in verband met eene omnibusdienst tusschen* Roosendaal *en* Bergen-op-Zoom.

De reizigers worden verzocht, zich aan de stations te bevinden 15 minuten vóór de aangekondigde vertrekuren.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.